Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
28 april 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/59459

Opgesteld door
DG Milieu en Internationaal
Dir Omgevingsveiligheid & Milieurisico's

Beslistermijn
18-5-2026

Bijlage(n)
5

Aan Staatssecretaris IenW

nota

Voorgestelde Kamerbrief ter ondertekening, tbv beantwoording motie Ceder c.s. reactie Ombudsman

Aanleiding

Deze Kamerbrief (bijlage 1) betreft de voorgestelde beantwoording van de aangenomen motie Ceder c.s. (Kamerstuknr. 22 343 450), mede namens de staatssecretaris van BZK. De aangenomen motie vraagt u om te reageren op de aanbevelingen van de Ombudsman (bijlage 2 en 3), en deze waar praktisch en juridisch mogelijk over te nemen. Op uw verzoek zijn aan de Kamerbrief passages toegevoegd die nader ingaan op de al genomen acties en een aankondiging van een nieuwe Kamerbrief voor de zomer waarin de inzet van IenW instrumentarium als bijdrage aan deze aanpak nader wordt geduid.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om:

1. Te besluiten afvalbedrijven op de BES eilanden aan te wijzen als type 4-inrichting in het Inrichtingen en activiteitenbesluit (IAB) BES en de daarvoor benodigde procedure in gang te zetten en deze procedure daar waar mogelijk te versnellen.
2. Te besluiten een meetnet in te richten rond Selibon Lagun, in lijn met uw verantwoordelijkheid voor een gezonde leefomgeving.
3. De bijgevoegde concept Kamerbrief te ondertekenen waarmee u opvolging geeft aan de aangenomen motie Ceder c.s. met het verzoek binnen twee weken te reageren op de aanbevelingen van de Ombudsman.

Kernpunten

- Met deze Kamerbrief doet u de motie Ceder (Kamerstuknr. 22343 450) af door te reageren op de aanbevelingen van de Ombudsman. De Ombudsman doet een aantal aanbevelingen die zijn samen te vatten in drie categorieën:
  1. Regierol Ministerie Infrastructuur en Waterstaat t.a.v. afvalbeheer;
  2. Direct staken van het storten;
  3. Herstel, erkenning en bescherming van burgers.
- Ad 1. Regie Ministerie Infrastructuur en Waterstaat
  - U geeft aan op korte termijn vanuit uw verantwoordelijkheid een aantal duidelijke stappen vooruit te willen zetten die meer grip op Selibon geven, en welke acties daartoe al zijn ingezet: onder meer het besluit dat kan worden afgezien van een MER, zodat versneld een nieuw stortvak kan worden aangelegd.
  - De belangrijkste stap die u toelicht in de brief is uw besluit om afvalbedrijven in het Inrichtingen- en activiteitenbesluit BES (IAB BES)

niet langer als type 3- maar als type 4-bedrijf aan te wijzen. Dat betekent in praktijk dat het bevoegd gezag bij het ministerie van IenW komt te liggen, zoals dat ook al voor de brandstofopslagen in het Caribisch gebied het geval is. De ILT kan dan aan de slag met het uitvoeren van toezicht en handhaving.

- Ad 2. Direct staken van het storten
  - U geeft in de Kamerbrief aan dat u wilt komen tot een duurzame, houdbare oplossing. Om dit te doen is het noodzakelijk dat de bedrijfsvoering op orde wordt gebracht, waar waarschijnlijk de inzet van extra afvalexperts bij nodig is.
  - Alleen zo kan een passende strategie voor de lange termijn bepaald worden en kunnen benodigde overbruggingsmaatregelen georganiseerd.
- Ad 3. Herstel, erkenning en bescherming van burgers
  - U geeft in de Kamerbrief aan hierover graag op korte termijn in gesprek te gaan met het bestuurscollege. U wilt spreken over hoe zij van plan zijn opvolging te geven aan het plan van aanpak dat op verzoek van het Openbaar Lichaam Bonaire is opgesteld door het RIVM voor gezondheidsonderzoek. Dit plan van aanpak is op 23 april gepubliceerd, het OLB heeft aangegeven op uiterlijk 1 juli met een reactie te komen hoe zij opvolging wil geven aan dit onderzoek.
  - U geeft ook aan om op korte termijn een meetnet te willen realiseren. Daarmee doet u motie de Ceder c.s. (Kamerstuknr. 22343 422) deels af, het resterende deel van de motie wordt uitgevoerd via de bestuursovereenkomst. Ook doet u motie Ceder c.s. (Kamerstuknr. 22343 442) in samenhang met het volgende punt (relocatieplan) af die verzoekt te onderzoeken hoe luchtkwaliteitsmetingen kunnen worden georganiseerd en de resultaten gepubliceerd.
  - U deelt tevens dat de staatssecretaris van BZK al eerder heeft toegezegd om in gesprek te gaan over een relocatieplan voor omwonenden (Kamerstuknr. 22 343 433).
- U beëindigt de brief door aan te geven dat de verdere uitwerking van de aanpak om te komen tot een duurzaam lange termijnplan voor afvalverwerking conform de afspraken in de bestuursovereenkomst de komende periode nader wordt geconcretiseerd.

Toelichting

Afvalbedrijven BES aanwijzen als type 4

- Dit is nodig om regie te nemen op het komen tot een lange termijnoplossing voor Selibon. Zoals de ILT in 2023, 2024 en 2025 al concludeerde is in de huidige situatie VTH voor een complex bedrijf als Selibon met grote milieurisico’s en financiële belangen op het verkeerde niveau belegd bij een kleine gemeente, in plaats van een provincie.
- De waarnemend regeringsvertegenwoordiger (wnd. RV) heeft aangegeven in zijn brief dat hij geen opties meer heeft om in te grijpen, waardoor vergunningverlening, toezicht en handhaving op het terrein van milieu (VTH milieu) voor Selibon onvoldoende functioneert. Hij geeft aan dat bij afwezigheid van een provincie een logische vervolgstap is dat het Rijk regie neemt in VTH milieu. Door het aanwijzen van afvalbedrijven als type 4 heeft het Rijk een beter handelingsperspectief ten aanzien van VTH milieu.
- Ook de situatie op Saba en St Eustatius kan pleiten voor het aanwijzen van alle afvalbedrijven in de BES als type 4–bedrijf, zodat in vergelijkbare situaties eenzelfde handelingsperspectief kan worden benut: gezien de

urgentie van de situatie op Bonaire kan daarbij in een gefaseerde inwerkingtreding van het IAB BES op dit punt worden voorzien, eerst op Bonaire en later (zo nodig) op de bovenwindse eilanden.

- Op basis van ervaringen bij de grote brandstofopslagen sinds 2015 kan geconcludeerd worden dat milieurisico's door deze maatregel beter kunnen worden beheerst. Het Rijk (in praktijk via ILT) kan op deze manier beter sturen op naleving van de vergunning(voorschriften). Op basis van de vergunning zijn door die bedrijven sindsdien forse investeringen gedaan als gevolg van het beleggen van VTH bij het Rijk.
- ILT heeft (anders dan in de huidige situatie waarin sprake is van een gedoogconstructie door het OLB) door middel van deze stap instrumentarium in handen om toezicht en handhaving te kunnen uitvoeren.
- Een procedure voor de wijziging vraagt extra interne juridische capaciteit bij de directie HBJZ. In de uitvoering zal deze aanpassing met name consequenties hebben voor de ILT (extra capaciteit voor handhaving).

Datum
28 april 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/59459

Opgesteld door
DG Milieu en Internationaal
Dir Omgevingsveiligheid & Milieurisico's

Aan
Staatssecretaris IenW

Bijlage(n)
5

Krachtenveld

De economische of financiële belangen van de Staat, van andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Krachtenveld.

Toelichting

Zie bijlagen

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief reactie Ombudsman	Aangeboden ter ondertekening
2	Brief Ombudsman september 2025	Ter informatie
3	Brief Ombudsman februari 2026	Ter informatie
4	Motie Ceder 22 343 450	Ter informatie

5	Briefrapport RIVM verkenning milieuvervuiling en gezondheid op Bonaire	Ter informatie
6	Petitie Eilandsraad Bonaire aan Minister-President Jetten	Ter informatie
7	Brief Eilandsraad aan Bestuurscollege Bonaire met voorstel verzoek aan IenW tot aanwijzen type 4	Ter informatie

Datum
28 april 2026

Onze referentie
IENW/BSK-2026/59459

Opgesteld door
DG Milieu en Internationaal
Dir Omgevingsveiligheid & Milieurisico's

Aan
Staatssecretaris IenW

Bijlage(n)
5